

December 2021/ číslo 4 22. ročník nepredajné

*Veselé Vianoce
a šťastný nový
rok 2022*

Obsah

Príhovor	2
Čistý svet	
Vianočné smart lavičky	3
Obecné zastupiteľstvo v Šoporni v roku 2021	
Kanalizácia vo finále	4
Pripájanie na verejnú kanalizáciu	5
Mikuláš prišiel	6
Medzinárodný deň školských knižníc Čaro jesene	7
Úcta k starším	
KD sa nevzdáva – žije!	
Stretnutie 70-ročných	8
Strelecký pretek o putovný pohár starostu	9
Historické tehly vyrábané v Šoporni Ďalší krok k našej lepšej bezpečnosti	10
Vybudovalo sa v obci	11
História našej obce – Novodobá (časť 4.)	12
Zhodnotenie pol sezóny 2021/2022 ŠK Šoporňa	
Oslava 100 narodenín	14
Spoločenská kronika Jubilanti	15
Oznamy, Zvoz odpadov Zberný dvor	16

Príjemné vianočné sviatky a šťastný nový rok 2022

Vážení občania,
už takmer dva roky žijeme v pandemickej dobe, vírus covidu nám dennodenne ovplyvňuje naše životy. Raz sme povinne zatvorení doma, inokedy sa trochu uvoľnía opatrenia, ale čas, kedy sa vrátíme do života pred pandémiou si nedovolí nikto ani len odhadnúť.

V poslednom období sme tlačení vládou, či už priamo alebo nepriamo, k očkovaní proti covidu, kde nám tvrdia, že očkovanie je cesta z pandémie. Aj ja som zaočkovaný, ale či to bude sloboda, ukáže až čas. Pravdou však je, že aj očkovaný môže dostať covid a aj ho prenášať, ale mal by ho oveľa ľahšie prekonať. Možno to je to, čo by mali vysvetľovať a nie robiť nátlak. Ja som za očkovanie, ale malo by byť dobrovoľné a nie povinné. Človek je slobodný tvor a mal by sa rozhodnúť sám, je zodpovedný za svoje rozhodnutia a je preto potrebné akceptovať vôľu každého, či už sa dá, alebo nedá očkovať z rôznych dôvodov. Preto by sa malo odborne diskutovať a vysvetľovať, nie politizovať. Vláda v tejto dobe aj keby to akokoľvek dobre myslela, tak im to ľudia ťažko uveria. Takáto nedôvera vláde tu ešte nebola. Preto by mali nechať priestor odborníkom, lekárom a vedcom a nie politikom.

Napriek všetkému sa v obci a v domácnostiach čas nemôže zastaviť. Aj k nám zavítal čas sviatočný, priam zázračný, čas vianočný, ktorý prežijeme pri svojich blízkych, rodinách, pri ľuďoch, ktorých máme radi. Láska k blížnemu, čaro domova – to sú Vianoce, to sú najkrajšie sviatky v roku. V duchu tradícií prichádzame k mamám a otcom, jednoducho tam, kde sme doma, kde sa cítime veľmi dobre. Stretneme sa pri prestretom stole, vyzdobenom stromčeku a v nezabudnuteľnej atmosfére. V modlitbách a spomienkach budeme v duchu aj s tými, čo už nie sú medzi nami. V pozadí budeme počúvať vianočné koledy. To je čaro Vianoc, to je najkrajší okamih sviatkov. Príjemné a úprimné rozhovory pri sviečkach, plné pochopenia a potešenia z prítomnosti najbližších zanechávajú nezabudnuteľný pocit na celý život.

Koniec roka nielen v domácnostiach, ale aj v obci si vyžaduje aj zbilancovať, ukončiť jeden rok a pripraviť sa na druhý. V roku 2021 okrem bežných porúch a činností, sme úspešne dokončili tak očakávanú kanalizáciu a novú čističku, opravili niektoré cesty, oplotili budovu Starej školy, osvetlili prechod pred kostolom,

osadili smart lavičky s osvetlením na Rajčure s free nabíjaním na usb vstupy, doplnili verejné osvetlenie na hlavných cestách (Šalská, Seredská, Nitrianska). Finišujeme s odvodnením Poštovej ulice, s obnovením odvodnenia ulice Československej armády. Z kultúrnych akcií sa nám podarilo zrealizovať Deň zeme, Deň detí, hody, oslavy SNP, uvítanie do života, oslavu 70-nikov, Mesiac úcty k starším – divadelné predstavenie a Mikuláša. Na MDŽ a Deň matiek sme taktiež nezabudli, ale vzhľadom na pandémiu sme do každej domácnosti poslali úprimný pozdrav a stávanie mája sme taktiež museli vyriešiť bez verejnosti. Udalosťou roka boli oslavy 770-teho výročia od prvej písomnej zmienky o obci. Zároveň vzhľadom na situáciu sme nemohli uskutočniť rybárske preteky, fašiangy, Šoporniansku 12-ku a ani Silvestra. Dúfajme, že rok 2022 bude lepší a budeme sa môcť oveľa viac spoločensky a kultúrne stretávať.

V roku 2022 nás čaká pripájanie sa na kanalizáciu, rekonštrukcia chodníka na cintoríne, doplnenie smart lavičiek s osvetlením na detských ihriskách v Argentíne a na Hlíníku, dobudovanie WC na Rajčure, budeme pokračovať v opravách ciest, pripravujeme projekt cyklotrasy po celej priehrade až po Sereď, očakávame dokončenie aktualizácie územného plánu, spustenie realizácie výstavby ľadovej plochy, intenzívne pracujeme na možnosti výstavby nájomných bytov a začíname s vnútornými prácami v „Starej škole“. Zároveň sme projektovo pripravený aj na vybudovanie chodníka na Nitrianskej ceste až na „Patanský vršek“ spolu s autobusovými zastávkami, avšak tu je realizácia závislá od finančných zdrojov, ktoré aj naďalej majú byť nižšie zo strany štátu, tak im úprimne ďakujem. I napriek tomu verím, že rok 2022 bude pre našu obec úspešný.

Záverom mi dovoľte poďakovať sa všetkým, čo sa aktívne podieľali počas roka 2021 na spoločenských, kultúrnych a pracovných akciách v obci. Srdečná vďaka patrí zamestnancom úradu, poslancom, škole, hasičom, klubu dôchodcov, poľovníkom, rybárom, zdravotne postihnutým, záhradkárom, čipkárkam, matici, protifašistickým bojovníkom, športovcom, chovateľom, podnikateľom, dobrovoľníkom, Mária Lipovskému za dlhodobé požičanie obrazov a samozrejme Važine, Važinárovi, Važinke, Šopornianskej lipke, Muzičke a Šikesovcom. Veľmi pekne Vám ĎAKUJEM za šírenie dobrého mena obce a úspešnú reprezentáciu.

Milí spoluobčania!

Prajem Vám príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa lásky, porozumenia a spokojnosti. Prežite ich v zdraví, v šťastí, v kruhu rodiny a do roku 2022 Vám prajem čo najviac splnených želaní, rodinných a pracovných úspechov, radosti a úsmevných dní.

Mgr. Adrián Macho, starosta obce

ČISTÝ SVET

10. novembra preletela Slovenskom a Českom smutná správa – zomrel legendárny spevák Miro Žbirka. Zápal pľúc, ktorým trpel, bol silnejší ako lekári a lieky. Zosmutnели všetci, čo radi počúvali jeho piesne. Tie už naživo nebudeme počuť ale iba zo záznamov. Bol sympatický a stále tak chlapčensky vyzerajúci, priateľský a nekonfliktný, bez afér, priam každá pieseň sa stala hitom. Jeho náhly odchod z pozemského života prebudil v mnohých dojem, že mu odišiel priateľ, aj keď sa osobne nepoznali. To bola jeho charizma. Mne sa jeho piesne veľmi páčia a keby mi niekto dal otázku, ktorá sa mi najviac páči, tak je to Čistý svet. Je autorom nielen hudby, ale aj textu a naspieval to spolu s výbornou nevidomou klaviristkou a speváčkou Ráchel Skleničkovou. Vynikajúca skladba aj interpretácia. Veľmi ma však oslovil aj text: „Ten, kto má svoj čistý svet- nemusí sa báť - klamných slov a podlých viet - nečaká ho pád...“ Pieseň si ma podmanila a niekedy si ju aj pospevujem, aby som nabral odvahy. Je hlasom, ktorý má moc byť viac ako len umeleckým dielom. Má myšlienku, ktorá má zaznievať do sveta, kde klamstvo a podlosť sa stávajú prejavom mnohých a chcú tým dobyť svet. Urobiť ho na svoj obraz a kto do neho nezapadá, musí vypadnúť na jeho okraj a byť ticho. Je to protívne, ale netreba sa toho zľaknúť. Je to však nepríjemné. Ako príklad máme udalosť z nedávna, keď dvaja novinári zo známeho deníka na frekventovanej internetovej sociálnej sieti sa začali navázať hrubo a podlo do populárnej speváčky Simy Martausovej – Magušinovej, ktorá sa netají svojou vierou v Boha. Dala to jasne najavo, keď preberala cenu OTO v kategórii najobľúbenejšej speváčky. Mnohí poznajú jej krásny hlas, sama skladá hudbu a text. V jej piesňach je úprimnosť, čistota, krása, viera, láska, túžba po dobre a obdiv ku všetkému, čo je normálne. Ale tým pádom sa to do obrazu ich sveta nehodí, a tak potupovali jej vieru, umenie, život. No ona má svoj čistý svet, nečaká ju pád.

Dnes nie je ťažké mediálne vstupovať do vedomia ľudí. Sú mnohé periodiká, televízie, rádiá a najmä sociálne siete na internete, ktoré dávajú mnohým príležitosť vyjadriť sa. Ako ľudia sme rôzni a nemáme vždy ten istý uhol pohľadu. Môžeme veci vidieť inak ako ten druhý. A pri tom môžeme mať

obaja pravdu ako tie dva vrabce v jednej bájke. Ony sa totiž hádali, akej farby má vŕba lístie. Jeden zospodu hovoril - strieborné a druhý, ktorý sedel hore, tvrdil, že zelené. Bol z toho konflikt, a keď jeden zletel dolu, aby podvodníka dŕbol, zbadal, že má pravdu, lebo list vŕby má dva odtiene. Inokedy sa môže jeden alebo aj obaja myliť. Komunikácia je potrebná a nemúsime so všetkým hneď súhlasiť. Ale prečo neraz tá vulgárnosť, podlosť a klamstvo...? V Žbirkovej piesni sú aj ďalšie slová: „Ten, kto v lásku uverí, iným neškodí, s diablom deal /obchod/ nerobí, nemá dôvody. V tom je ten fór, mať ľudí rád...“ Jeho smrť zosilnila jeho autoritu a oplatí sa nad tým uvažovať.

Máme ale ešte aj väčšiu autoritu, ako je múdry a príťažlivý hlas Mekyho. Je to hlas Božieho slova, ktorý možno počúvať na vlnách kresťanskej viery. Zaznieval odpradáva, tak ako hovorí Biblia v Liste Hebrejom: „Boh mnoho

ráz a rozličným spôsobom hovoril v minulosti našim otcom ústami prorokov. V poslednom čase prehovoril k nám ústami Syna.“ Áno, mocné a múdre Slovo sa stalo človekom, aby zaznel jasný hlas, ktorý hovorí pravdu o hodnote čistého sveta. V jeho podaní sa nazýva aj Božím kráľovstvom, kráľovstvom pravdy, lásky a pokoja. Tak ako to znie v piesni anjelov pri narodení Ježiša Krista: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ To je pravý zmysel Vianoc. Ježiš nie je len slovo, ktoré na hodnotu a nutnosť čistého sveta upozorní, ale dáva aj návod a vlastný príklad. A dáva ešte viac a to je podstatné. Stal sa z lásky k nám zdrojom takého života a ponúka nám zjednotenie s ním. Pomohol nám to pochopiť v obraze seba ako viniča a nás ako jeho ratolesti pomocou viery a sv. krstu. Veríme v túto Lásku, ktorá je dokonca silnejšia ako smrť? Vianoce nám ponúkajú príležitosť sa nad tým zamyslieť a rozhodnúť sa, ak sme to ešte neurobili skutočne. Nech sú viac ako pozlátka. Skúsme sa započúvať do tohto Slova, ktoré je živé a účinné a tvorí čistý svet.

Veľa zdravia a Božieho požehnania k vianočným sviatkom vám prajú duchovní farnosti Šoporňa

Libor Škripita a Teodor Kamody

SMART LAVIČKY

Na Rajčure pribudli dve smart lavičky. V čase Vianoc sme Vám, okrem možnosti bezplatne si nabiť telefón popri odpočinku, chceli ponúknuť príležitosť užijť si vianočnú atmosféru aj vonku. Lavičky sme vyzdobili a osvetlili. Preto ak pôjdete okolo, zastavte sa na chvíľku a urobte si pekné vianočné fotky s priateľmi alebo s rodinou. Môžete sa potom pochváliť napríklad na sociálnej sieti. Veríme, že vás tento nápad zaujme a privítate takúto príležitosť. Budeme radi za spätnú väzbu a v prípade pozitívnej odozvy budeme s obdobnými aktivitami pokračovať aj pri iných sviatkoch. Už teraz sa tešíme napríklad na Valentína.

Miroslava Cehláriková

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO V ŠOPORNI V ROKU 2021

SCHVÁLILO:

- rozpočtové opatrenie č. 1–5/2021
- dotácie na rok 2021 :
- pre Slovenský zväz zdravotne postihnutých
- pre Klub paličkovanej čipky – Miestneho odboru Matice slovenskej
- pre Základnú organizáciu Slovenského zväzu chovateľov Sered' 1
- pre Poľovnícke združenie Domovina
- pre Slovenský rybársky zväz
- pre Základnú organizáciu zväzu protifašistických bojovníkov v Šoporni
- pre Slovenský zväz záhradkárov
- pre Športový klub Šoporňa
- pre Klub dôchodcov
- odpredaj obecného pozemku a zámenu obecného pozemku pani Ľ.B.
- odpredaj obecného pozemku pani K.P.
- odpredaj obecného pozemku pánovi M.Š. a T.Š.
- úpravu rokovacieho poriadku komisií Obecného zastupiteľstva v Šoporni
- predloženie ŽoNFP na účelom realizáciu projektu „Úprava podkladu ľadovej plochy a zastrešenie ľadovej plochy v obci Šoporňa“
- rokovací poriadok OZ Šoporňa
- odpredaj obecných pozemkov pánovi V.R.
- odpredaj obecného pozemku pánovi R.H. pani V.Š., pánovi M.C., pánovi P.K. a pani P.Č.
- celoročné hospodárenie bez výhrad
- kúpu pozemku od pána J.L. a pani Ľ.L.
- Internú smernicu Zásady tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Obce Šoporňa
- VZN o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území obce
- odpredaj obecného pozemku ZSDi a.s.
- doplnenie osvetlenia a svetelnej signalizácie na priechode pre chodcov na Šalskej ulici pri kostole
- osadenie odvodnenia pri dome pána R.J.
- investičné plány obce na rok 2021 na rozšírenie verejného osvetlenia na ulici Šalská, Nitrianska a Sered'ská v sume 21 600 EUR a zvyšné prostriedky v sume 97 000 EUR využiť na opravu ciest
- odpredaj obecného pozemku pánovi T.T.
- doplnenie člena Komisie výstavby, územného plánovania a spolupráce s podnikateľskými subjektmi
- odpredaj obecného pozemku pánovi F.Š. a A.Š.
- odpredaj obecného pozemku pánovi G.U. a M. U.
- odpredaj obecného pozemku pánovi T.T.
- VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Šoporňa,

- VZN o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa MŠ a školských zariadení,
- VZN o verejnej kanalizácii,
- VZN o ustanovení miestneho poplatku za rozvoj
- Sadzobník poplatkov
- programový rozpočet na rok 2022
- predloženie žiadosti o finančný príspevok za účelom realizácie projektu „MULTIFUNKČNÁ ŠPORTOVÁ PLOCHA S PREKRYTÍM ŠOPORŇA
- Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na II. polrok 2021 a I. polrok 2022

NESCHVÁLILO:

- prenájom obecného pozemku pánovi V.M
- zriadenie samoobslužného výdajného a podacieho miesta Zásielkovne
- prenájom obecného pozemku pánovi M.L.
- VZN č. 2/2020, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce Šoporňa – Zmeny a doplnky č. 4/2013
- odpredaj obecného pozemku pánovi V.M a K. K
- pánovi M. S. prenájom obecného pozemku

SÚHLASILO:

- s predĺžením platnosti lehoty aktuálneho PHRSR obce Šoporňa na roky 2015–2020
- s umiestnením trafostanice na parcele č. „E“ 863/1 v k. ú. Šoporňa pri realizácii investičnej akcie ZSDi, a. s.

ZOBRALO NA VEDOMIE:

- zmenu organizačnej štruktúry
- správu hlavnej kontrolórky z kontroly VZN a smerníc obce Šoporňa, o kontrole v ZŠ s MŠ v Šoporni, o kontrole odpadového hospodárstva
- správy o činnosti jednotlivých referátov obecného úradu
- čerpanie rozpočtu ZŠ s MŠ Šoporňa
- investíciu na kanalizáciu mimo projektu

ODPORUČILO:

- pánovi M. S., vybudovanie parkoviska pre štyri vozidlá na ulici Kollárová, osadenie zábradlia pred prevádzkou zmrzliny vzhľadom k bezpečnosti detí a osôb nachádzajúcich sa pred prevádzkou

Ing. Martin Gála, prednosta OčÚ

KANALIZÁCIA VO FINÁLE

Po dlhom čakaní, mnohých sľuboch a náročnej realizačnej fáze sa 3. decembra započal proces kolaudácie novej čističky odpadových vôd a kanalizácie. Obdobie rozbítených ciest, prachu a blata sa končí. Radi by sme sa Vám poďakovali za trpezlivosť v čase, keď sme obchádzali ulice, chodníky a znášali autá hromadiace sa najmä na hlavnom ťahu. Nová a moderná čistička bude slúžiť všetkým občanom v obci a odľahčí aj životnému prostrediu. Mnohým odbudnú starosti s vy-

vážaním odpadových vôd. Pevne veríme, že kanalizácia nám bude slúžiť dlhé roky s spokojnosťou všetkých. Ďalším benefitom budú zrekonštruované cesty bez výhľadu ďalších rozkopávok. Sú úseky, ktoré rozširujeme, aby bola premávka bezpečnejšia. Budeme sa ďalej snažiť, aby sme všetky plánované aktivity doviedli k úspešnému koncu.

Daniela Vozárová

PRIPÁJANIE NA VEREJNÚ KANALIZÁCIU

Kanalizačná revízia šachty so spätnou klapkou

Dňa 01.12.2021 bolo schválené OZ nové VZN o verejnej kanalizácii, odpadových vodách, vodách z povrchového odtoku a spoplatňovaní odpadových vôd na území obce Šoporňa.

Toto všeobecne záväzné nariadenie ustanovuje povinnosti majiteľov nehnuteľností (fyzické a právnické osoby) v katastrálnom území obce Šoporňa pri pripojení nehnuteľností na verejnú kanalizáciu, pri vypúšťaní odpadových vôd do verejnej kanalizácie, pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku, pri spoplatňovaní odpadových vôd a pri zriadení a prevádzkovaní

žumpy a čistiarnie odpadových vôd. Ďalej ustanovuje práva a povinnosti vlastníka verejnej kanalizácie a čistiarnie odpadových vôd (ČOV) obce Šoporňa. VZN bude zverejnené na webstránke obce.

Každý vlastník nehnuteľnosti, na ktorej vznikajú odpadové vody, je povinný pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a uzatvoriť zmluvu o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza, je zriadená a vlastník nehnuteľnosti nemá povolenie príslušného orgánu štátnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami. /§ 23, odst. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. – Zákon o verejných vododoch a verejných kanalizáciách/

Vlastník nehnuteľnosti, na ktorej vzniknú odpadové vody, je povinný pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu. Povinnosť pripojiť sa nemá vlastník nehnuteľnosti, ktorému to technické podmienky neumožňujú.

Nakoľko v decembri 2021 sa začalo s kolaudáciou novej ČOV a v najbližšej dobe bude uvedená do prevádzky, táto povinnosť nastane aj pre obyvateľov obce Šoporňa. Postup a podmienky pri budovaní kanalizačnej prípojky:

Odberateľ – vlastník nehnuteľnosti alebo iná osoba poverená vlastníkom nehnuteľnosti doručiť na Obecný úrad v Šoporni vyplnené tlačivo „Žiadosť o pripojenie na kanalizáciu“.

Tlačivá si bude možné vyzdvihnúť na obecnom úrade, prípadne stiahnuť z webstránky obce www.soporna.sk. Vlastník kanalizačnej prípojky – žiadateľ o pripojenie na verejnú kanalizáciu sa môže pripojiť na verejnú kanalizáciu len na základe písomnej Zmluvy o pripojení na verejnú kanalizáciu o vypúšťaní odpadových vôd a o vodách z povrchového odtoku uzatvorenej medzi ním a obcou Šoporňa po vydaní povolenia stavby kanalizačnej prípojky podľa osobitných predpisov.

Vlastník nehnuteľnosti, ktorý je už pripojený na pôvodnú kanalizáciu, je povinný od schválenia tohto VZN, resp. od 01.01.2022 uzatvoriť s obcou Šoporňa novú zmluvu o pripojení na verejnú kanalizáciu, najneskôr do 31.12.2022. Ak tak vlastník kanalizačnej prípojky nevykoná, obec Šoporňa má právo jeho nehnuteľnosť, kedykoľvek počas napojenia, odpojiť od kanalizácie.

Pri pripojení musí splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu. Miesto a spôsob napojenia na verejnú kanalizáciu, technické riešenie, umiestnenie a parametre kanalizačnej prípojky určí prevádzkovateľ verejnej kanalizácie pred vydaním povolenia stavby kanalizačnej prípojky podľa osobitných predpisov.

Vlastník kanalizačnej prípojky musí pred zaspaním prípojky prizvať pracovníka prevádzkovateľa verejnej kanalizácie, ktorý vykoná kontrolu napojenia prípojky. Miesto zaústenia prípojky do verejnej kanalizácie musí byť obsypané jemnou prehodenou zeminou, resp. pieskom.

Splnenie požadovaných technických podmienok bude vykonávané

pracovníkmi prevádzkovateľa verejnej kanalizácie firmou Ekostaving Nitra.

Umiestniť kanalizačnú prípojku je potrebné do prístupnej vodotesnej kanalizačnej šachty so spätnou klapkou, maximálne 2 m od hranice pozemku. Spôsob napojenia prípojky musí byť vykonaný tak, aby nedošlo k poškodeniu alebo znefunkčneniu verejnej kanalizácie. V prípade nepriaznivých výškových pomerov, ak je prípojka vlastníka osadená nižšie ako napojenie do verejnej kanalizácie, je povinnosťou vlastníka zabezpečiť výškový rozdiel plavákových systémov na vlastné náklady.

Pre každú pripájanú nehnuteľnosť sa zásadne zriaďuje jedna samostatná prípojka. Odkanalizovanie (napojenie na kanalizáciu) dvoch a viacerých nehnuteľností jednou spoločnou kanalizačnou prípojkou je možné len v odôvodnených prípadoch a to so súhlasom prevádzkovateľa verejnej kanalizácie. Stavbu alebo pozemok možno pripojiť na verejnú kanalizáciu podľa systému sústavy verejnej kanalizácie jednou kanalizačnou prípojkou. So súhlasom prevádzkovateľa verejnej kanalizácie možno v odôvodnených prípadoch vybudovať jednu kanalizačnú prípojku pre viac stavieb alebo viac pozemkov alebo viac kanalizačných prípojek pre jednu stavbu alebo jeden pozemok.

Vlastník nehnuteľnosti, ktorý odvádzá odpadové vody do domovej ČOV alebo žumpy, je po vybudovaní verejnej kanalizácie povinný zabezpečiť pripojenie nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu. Do kanalizačnej prípojky sa nesmie prečerpávať obsah žump, septikov a domových čistiarní a vypúšťať látky chemického a biologického charakteru silnej koncentrácie.

Kanalizačná prípojka nesmie byť zrealizovaná tak, aby splašková voda pritekala do žumpy, septiku alebo domovej čistiarnie, kde sa bude akumulovať a následne odtekať do kanalizačnej prípojky. V prípade nutnosti trasovania prípojky miestom týchto zariadení je potrebné ich vopred odstrániť, resp. zasypať.

Vlastník nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza na ulici s nevybudovanou verejnou kanalizáciou, resp. z technických príčin sa na verejnú kanalizáciu nemôže pripojiť, odpadové vody odvádzajú do vlastnej domovej čistiarnie odpadových vôd (ČOV) alebo do nepriepustnej žumpy, po ktorej naplnení musí jej obsah zlikvidovať oprávnenou osobou v zmysle platnej legislatívy.

Producent odpadových vôd zo žump je povinný predložiť na požiadanie obce doklad o spôsobe zneškodňovania odpadových vôd zo žumpy. V prípade, že takýto doklad nebude obci preukázaný, obec v zmysle § 77 ods. 1 písm. b) vodného zákona vyvolá jednanie na Obvodnom úrade životného prostredia z dôvodu podozrenia na vypúšťanie odpadových vôd bez povolenia. Producent odpadových vôd zo žump je povinný uchovať si doklad o zneškodnení odpadových vôd zo žumpy po dobu minimálne jedného roka.

Do verejnej kanalizácie je ďalej nepripustné odvádzajú: dažďové vody zo striech, spevnených plôch, podzemné vody, odpady vznikajúce pri chove hospodárskych zvierat – močovina, hygienické vložky, vlhčené utierky, igelitové fólie, obaly, textilie, tvrdé predmety a cudzie predmety, ktoré môžu spôsobiť upchatie systému či poruchu na technologickej časti kanalizácie.

Za vypúšťané odpadové vody a ich kvalitu zodpovedá vlastník kanalizačnej prípojky.

Vlastník nehnuteľnosti je povinný udržiavať časť prípojky, ktorú vybudoval na vlastné náklady a vykonávať na nej opravy a údržbu počas celej doby jej životnosti.

Očakávame, že vlastníci nehnuteľností pripoja svoju nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu, čím zabezpečia najekologickejšiu likvidáciu odpadových vôd prostredníctvom verejnej kanalizácie, ochranu životného prostredia a zvýšia štandard kvality bývania.

MIKULÁŠ PRIŠIEL

V pondelok 6. 12. 2021 do našej obce zavítal Mikuláš s anjeli a čertom. Na tento deň netrpezlivo čakalo každé dieťa i nejdeden dospelý. Prišiel na krásnom koči, naloženom balíčkami so sladkým prevapením pre všetky dobré deti, ktoré celý rok poslúchali. Mikuláš so svojimi pomocníkmi a dobrou náladou vyrážal podľa vopred pripraveného harmonogramu. Prvé nadočkávé detičky ho už očakávali pri rozsvietenom vianočnom stromčeku na námestí pred pohostinstvom „Veronika“, pokračoval na „horný koniec“ obce, po hlavnej ceste sa ponáhlal za nadočkávcami na Važinu, Hliník a svoju cestu ukončil pri dolnej Jednote. Mikuláš si od mnohých z nich vypočul básničky, pesničky, a nejdeno tajné želanie pod vianočný stromček, ktoré s veľkou radosťou odovzdá Ježiškovi. Obdarované ale neboli iba deti, na Mlynskej ulici dostal Mikuláš krásny obrázok od milého dievčatka a na ul. Československej armády bol obdarovaný anjeli kresbičkou od šikovného chlapčeka. Obrázky na želanie Mikuláša a anjela zverejňujeme s ich veľkým poďakovaním a želaním, aby sme sa budúci rok už videli bez obmedzení a so všetkým čo k tomu po minulé roky patrilo.

Daniela Vozárová

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC

Medzinárodný deň školských knižníc vyhlásila Dr. Blanche Woolls, prezidentka Medzinárodnej asociácie školského knihovníctva a pripomína sa od roku 1999. Odvtedy sa uskutočňuje každoročne štvrtý októbrový pondelok. Deň je oslavou školských knižníc, ich významu a prínosu pri vzdelávaní detí. Hlavnou myšlienkou je podpora vzťahu žiakov ku knihám, školskej knižnici, čítaniu, poznávaniu a získaniu si väčšieho počtu milovníkov literatúry.

Naša škola si pripomenula tento deň výstavou kníh, ktoré rozdelila do troch kategórií.

Najmenšia, najväčšia a najstaršia kniha.

Výstavy sa zúčastnili všetky triedy, ktoré obohatili každú kategóriu kníh. Myslíme si, že to bolo pre každého jedného žiaka výzvou, nakoľko bolo kníh naozaj veľa. Aj napriek tomu porota vyhodnotila každú kategóriu a určila prvé miesto.

1. miesto za Najmenšiu knihu získala Emmi Pénerová, III.A

1. miesto za Najväčšiu knihu získal Šimon Ščasný, I.A

1. miesto za Najstaršiu knihu získal Jakub Ščipa, VI.A

Každý zúčastnený žiak bol odmenený a týmto ďakujeme všetkým žiakom, ktorí sa s radosťou zapojili do krásnej výstavy kníh.

Ing. Zuzana Farkašová, asistentka ZŠ s MŠ Šoporňa

ČARO JESENE

Jeseň je čarovné obdobie plné farieb, dozrievajúcich plodov, ale aj zmien počasia. Je aj predzvestou zimy, ktorá prináša do našich príbytkov pokoj a dni oddychu. Jeseň vplýva v istej miere aj na ľudí. Dni sú čoraz kratšie, slniečka menej a aj studený vietor začína vystrkovať rožky. Toto kúzelné obdobie je podľa nás najkrajším z celého roka. Stromy hrajú farbami ako pestrofarebné kvety. Jeseň je veľmi zaujímavé ročné obdobie so svojou atmosférou a postačí, ak sa na ňu pozrieme zblízka a zistíme, že je to naozaj tak.

Do jesenného šatu sa obliekla aj naša škola. Tak, ako každý rok, aj počas tohtoročného jesenného obdobia sme si skrášlili priestory školy jesennou výzdobou a tradičnou výstavkou pod názvom

„Čaro jesene“. Výstava sa konala od 11. 10. 2021 do 31. 10. 2021 v priestore našej školy. Zúčastnili sa jej všetky triedy ale aj deti - jednotlivo, ktoré sa chceli prezentovať svojou tvorbou. Školu nám skrášľovali rôzne dyne, jesenné aranžmány, prírodné obrazy a dekorácie z rôznych materiálov.

Nakoľko pretrvávajú naďalej pandemické opatrenia, výstava bola sprístupnená len pre školu. Odmenený bol každý žiak, ktorý sa do výstavy zapojil. Vytvorili sme krátke video z čarovnej výstavy, ktoré je k nahliadnutiu aj na našej webovej stránke školy.

Ďakujeme všetkým zúčastneným žiakom a rodičom.

Monika Kubánová, asistentka ZŠ s MŠ Šoporňa

ÚCTA K STARŠÍM

V deväťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia vyhlásila OSN október za Mesiac úcty k starším. Prečo október? Tak ako končí leto a začína jeseň, staroba prichádza nenápadne a pomaly. Nedá sa jej vyhnúť. Všetci k nej smerujeme. Nesmieme zabudnúť, že jeseň je krásne farebné ročné obdobie. Plné farieb a zberania úrody. V dnešnom rýchlo starnúcom svete je potrebné podporovať aktívnu účasť starších na spoločenskom dianí, využiť ich skúsenosti a poznatky. Preto aj my v našej obci každoročne pripravujeme malý darček k tomuto krásnemu obdobiu. Tento rok to bol dar v podobe veselého a vtipné-

ho divadelného predstavenia Horúca sprcha. Usmev na tvári vyvolala všetkým dvojica Zuzana Tlučková, Peter Kočíš a ich spoluherci. Dúfame, že všetci prítomní mali príjemný kultúrny zážitok.

Pridávame vám jedno milé pranie – *Nech sú ďalšie roky Vášho života plné zdravia, lásky a pochopenia zo strany Vašich najbližších.*

Mgr. Miroslava Baranová

KLUB DÔCHODCOV SA NEVZDÁVA – ŽIJE!

Po oslavách SNP a našom spoločnom posedení v júli sme sa nádejali, že je už všetko zlé za nami a bude nám dopriate stretávať sa a prežívať naplno život v našom KD. Hneď začiatkom septembra sa 42 našich členov zúčastnilo kúpania vo Veľkom Mederi. Zrelaxovaní a plní nadšenia sa potešili darčeku, ktorý pre nich pripravil náš pán starosta Adrián Macho. Už po druhýkrát v rámci „Mesiaca úcty k starším“ pozval do našej obce umelcov z Bratislavy, aby sme sa schuti zasmiali na divadelnej hre „Horúca sprcha“. V mene KD mu za túto pozornosť ďakujeme. Veľmi si to vážime. Členovia Šopornianskej lipky sa začali stretávať a pripravovať program k silvestrovskému posedeniu. Boli sme presvedčení, že sa uskutoční a všetci sa spoločne zabavíme. Bohužiaľ, aktuálna situácia nám kazí všetky naše plány.

Veríme, že už čoskoro sa všetko vráti do normálu a budeme sa môcť opäť bez rizika stretávať a zabávať na našich posedeniach.

Bohužiaľ, musím smutne konštatovať, že smrť si našla aj našich dlhoročných členov a opustili naše rady. V mene KD vyslovujem úprimnú sústrasť rodine Elenky Urbanovej a Petra Hindického. Budú chýbať svojim rodinám ale aj svojim priateľom v KD. S úctou budeme na nich spomínať. Česť ich pamiatke.

Milí priatelia!

Je pred nami obdobie najkrajších sviatkov – Vianoc. I napriek tejto dobe vám v mene KD prajem, aby boli naplnené láskou, radosťou, šťastím a pokojom vo vašich rodinách.

Za KD Milka Sučíková

STRETNUTIE 70-ROČNÝCH

13. október patril tento rok našim občanom, ktorí v roku 2021 oslávili alebo oslávia svoje krásne životné jubileum - 70 rokov života. V tento deň sa konalo v sále Kultúrneho domu v Šoporni príjemné po-

sedenie, ktoré sa nieslo v znamení dobrej nálady a príjemnej hudby. Sme radi, že sa nám podarilo tento rok spoločne stretnúť a že väčšina oslávencov prijala pozvanie na stretnutie, a tak si mohli so svojimi

rovesníkmi zaspomínať na školské časy a mladosť pri dobrej večeri. Naším oslávencom večer spríjemňovala hudobná skupina Vážina, ktorá zanôtila množstvo piesní. Každý jubilant dostal na pamiatku malú pozornosť a kvet. Veríme, že na tento večer budú mať všetci prítomní príjemné spomienky. Jubilantom, ktorí sa dostať nemohli, bol tradičný darček s osobným venovaním doručený dodatočne domov. V mene celého obecného úradu vám k vášmu sviatku želáme ešte raz z celého srdca všetko len to najlepšie, hlavne veľa zdravia a šťastia. V pokoji si užívajte život v kruhu svojich najbližších.

Mária Lipovská, Mária Balážová, Ján Haberland, Lukáč Stojka, Anna Kováčiková, Eva Krajčová, Mária Korpášová, Ladislav Blaho, Miroslav Stanko, Anton Ščípa, RSDr. Zdenka Kiššová, Ján Vozár, Marta Pastuchová, Emil Slovák, Jozef Vöröš, Anna Borošová, Štefan Rosypal, Má-

ria Cicáková, Mária Kráľovičová, Jozef Sekereš, Jozef Šmátrala, Veronika Ščípová, Anna Kollárová, Štefan Nemčovič, Ivan Gála, Jozef Fidler, Jozef Lipovský, Antónia Hudecová, Mária Lipovská, Jolana Čačaná, Mária Juríčková, Pavlína Horváthová, Jozef Galbavý, Jozef Harmat, Viliam Ščípa, Anna Chochláčová, Ing. Viliam Péner, Jozef Vozár, Vojtech Šmátrala, Magdaléna Lehocká, Helena Košková, Rudolf Odrážka, Ján Korec, Marián Kos, Alexander Pastucha, Jozef Laluch, Jaroslav Török, Mária Töröková, Helena Ferencová, Magdaléna Sabová, Eva Šmidáková, Apolónia Godályová, Magdaléna Skalická, Mária Kudryová, Ing. Pavel Lipovský, Anna Lipovská, Oľga Novosádová

za OcÚ Veronika Plešová

STRELECKÝ PRETEK O PUTOVNÝ POHÁR STAROSTU

Dňa 04.09.2021 Poľovné združenie Domovina Šoporňa usporiadalo strelecký pretek O putovný pohár starostu obce Šoporňa. Členovia PZ Domovina Šoporňa zabezpečili strelecký pretek na veľmi dobrej úrovni s bohatou účasťou strelcov a širokej verejnosti. Počasie počas celého streleckého preteku krásne vyšlo a to spríjemnilo športové zážitky všetkým súťažiacim a širokej verejnosti.

Strelecký pretek zahájil predseda PZ Domovina p. Štefan Kišš. O 9.00 hod. sa strieľalo v disciplíne Americký trap podľa platného streleckého poriadku SPZ. Na bezpečnosť a pravidlá strelieb dozerali dvaja rozhodcovia p. Lipovský Miroslav a Zemko Bohuš.

Víťazom sa stal p. Bajtl, vyhral prvú cenu - putovný pohár, ktorý mu odovzdali predseda

PZ Domovina Šoporňa p. Štefan Kišš a p. Petráš v mene starostu obce Šoporňa.

Prijemnú atmosféru podujatia umocnilo profesionálne zvládnutie organizačného zabezpečenia streleckého preteku členmi PZ Domovina Šoporňa.

Veríme, že toto podujatie bolo príjemným spestrením pre všetkých vyznávačov tohto športu a tešíme sa na ďalší ročník.

Konečné umiestnenie:

- 1 miesto: p. Bajtl**
- 2 miesto: p. Mancír**
- 3 miesto: p. Šedivý**
- 4 miesto: p. Blažko**
- 5 miesto: p. Orlmertl**
- 6 miesto: p. Mudroch**

za PZ Domovina Róbert Javor

HISTORICKÉ TEHLY VYRÁBANÉ V ŠOPORNI

V lete v tomto roku ma pri návšteve Mestského múzea, situovaného v bývalej Fándlyho fare v Seredi, zaujali okrem iných artefaktov historické tehly, o ktorých pútavo porozprávala riaditeľka múzea pani Mária Diková.

Po tejto návšteve som začala na chalupe prezeráť zvyšky tehál zo stĺpov poslednej hospodárskej budovy slúžiacej na uskladnenie pliev (z plevinca), ktoré zostali z čias hospodárenia môjho dedka Tomáša Knažíka a jeho syna Františka. Našla som tam na niektorých tehľách dva druhy nápisov, čo ma podnietilo začať sa zaujímať o históriu tehliarstva v našej obci. Takýto typ tehál som následne uvidela aj v pivnici na dlažbe u našich susedov, na múre domu rodiny Novosadovej a sú zrejme aj v mnohých iných starších domoch.

Z histórie je známe, že tehla prešla vývojom od nepálenej, cez vypaľovanie na slnku (zmienky sú už z Mezopotámie) až po vypaľovanie v peci. Z minulosti sa používali len plné tehly, ktoré by dnes už nespĺnili tepelno-technické normy.

Z histórie Šoporne vyplynulo, že plná pálená tehla sa vyrábala v miestnej tehelni, ktorá stála za dedinou v chotárnej časti Kapustnice, uprostred polí, približne na konci bývalého družstevného hospodárskeho dvora. Majiteľom tehelne bola Urbáriánska spoločnosť (Gazdov urbar. Tehelňa). V roku 1955 túto tehelnu vzal do prenájmu bývalý spravovací komisár Urbáriánskej spoločnosti Alexander Grill (Urbárska spoločnosť). Bolo potrebné opraviť spadnutú strechu. Tehelnu sprevádzkovali v roku 1956. Pracovali v nej tehliarski robotníci Jozef Špánik, Ladislav Špánik, Jozef Lipovský a Karol Tománek. V zátvorke je označenie uvádzané v databáze tehelní.

Občianske združenie sa snaží zmapovať a roztrieďiť informácie o súpise tehelní na Slovensku z rôznych zdrojov, a to podľa jednotlivých regiónov, tak aby bolo možné ich navzájom porovnávať a po-

stupne určiť chronológiu vývoja tehliarskej výroby v jednotlivých oblastiach.

Z tejto databázy sa mi podarilo zistiť, že v tejto obecnej šoporňianskej tehelni sa vyrábalo 5 druhov tehál s vystúpeným relíefom. Na relíefe OB značí obec a SO, ŠO, SOP názov našej obce Šoporňa. Obe označenia sú rozdelené krížikom alebo bodkou OB×SO, OB·SO, OB·ŠO; OB ŠO: OB×SOP Zaujímavé je označenie tehly OB·20, kde S má zrkadlové zobrazenie.

Tehly na našej chalupe

Literatúra

Ľudovít Čutrík, Jozef Čižmárik, Rudolf Čižmárik, Oľga Danglová, Titus Kolník, Michal Valúšek, Ladislav Ťažký: Šoporňa minulosť a súčasnosť 1251 – 2001 (vydalo REMEDIUM 2001). s.103,105,106

Filter pre vyhľadávanie tehelní - LATERARIUS

<http://www.laterarius.sk> › stranky › supis-tehelní

Doc. RNDr. Ružena Čižmáriková CSc.

ĎALŠÍ KROK K NAŠEJ LEPŠEJ BEZPEČNOSTI

Všetci dobre vieme, že naša obec je vo veľkej miere zaťažená tranzitnou dopravou. Denno denne stretávame autá s poznávacou značkou Nové Zámky, Komárno, Bratislava, či mnoho iných okresov a štátov. I keď pred rokmi vznikol takzvaný Galantský obchvat, ktorý mal znížiť zaťaženosť našej obce ale aj samotného mesta Galanta, (ktorý je v trase Šaľa – smer Trnava (diaľnica D1) teda tranzit aj pre kamiónovú dopravu), stále je to pre mnohých vodičov pohodlnejšie jazdiť cez našu obec. Žiaľ, týmto je to pre chodcov značne rizikový prechod z jednej strany cesty na druhú a to cez hlavnú cestu či už cez ulicu Šaľská alebo Seredská. Už preto obec pristúpila k realizácii nových prechodov, ktoré vznikli na ulici Seredská v hornej časti obce, ale aj pri „Božskom srdci“ v blízkosti ulice Šikesová. Rovnako aj na ulici Šaľská, v blízkosti križovatky s ulicou Komenského - Slnečná. Všetky tri prechody sú v súlade s európskym štandardom a z hľadiska bezpečnosti sú opatrené aj primeraným nasvietením samotného prechodu. V tomto roku sa obec rozhodla zmodernizovať aj štvrtý prechod, ktorý sa nachádza na ulici Šaľská, pri kostole. Prišla samotná realizácia a do vozovky boli umiestnené blikáče, ktoré upozorňujú na miesto v ktorom sa nachádza prechod pre chodcov. Taktiež osadenie reflexného dopravného značenia a nepochybne k tomu podľa normy horné nasvietenie samotného prechodu pre chodcov. Touto modernizáciou prechodu pre chodcov sa zasa posunujeme ďalej k našej bezpečnosti pri prechádzaní cez vozovku. Samotný problém nastáva už len u vodičov motorových vozidiel. Mnohí vodiči vedia, aká je rýchlosť v obci. V tomto prípade nie len vodič, ale aj primerane znalá osoba vie aj bez modernej techniky posúdiť, či to alebo ono vozidlo ide čo by len približne 50 kilometrovou rýchlosťou. Vozidlo to nevie, mal by to vedieť vodič, ktorý pri jazde obcou nevníma a nedodržiava maximálnu povolenú rýchlosť. Nedostatočne sa venuje vedeniu motorového vozidla a nepochybne tým ohrozuje aj iných účastníkov cestnej premávky. Možno zabúdajú, že aj chodec je účast-

níkom cestnej premávky a aj to, kto sa považuje za „chodca“. Možno ešte chvíľu potrvá, kým si mnohí vodiči spomenú aspoň na slušnosť dať prednosť chodcovi na prechode pre chodcov, aby sme sa ako chodci mohli bezpečne presunúť z chodníka na chodník bez ujmy na zdraví i keď sa nachádzame na prechode pre chodcov. A čo na záver? Taktiež aj chodec by nemal zabúdať na primerané reflexné prvky na ošatení, aspoň pri zníženej viditeľnosti, za šera alebo za tmy.

Prajem veľa ... veľa krokov a rokov v zdraví

Marián Petráš

VYBUDOVALO SA V NAŠEJ OBCI

Smart lavička

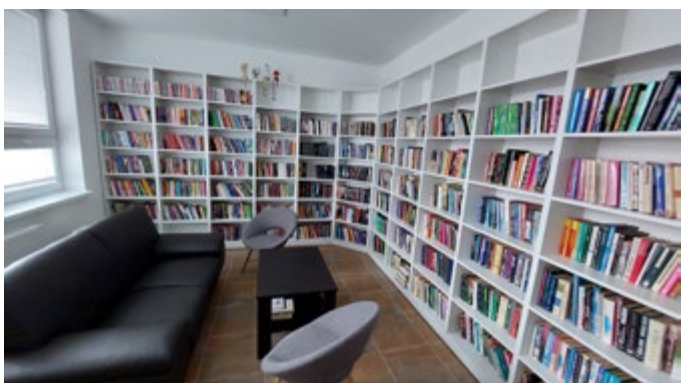
Oplotenie starej školy

Mierová ulica

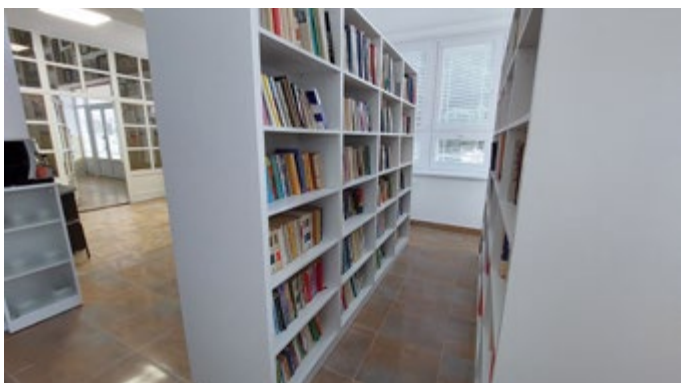
Slnčná ulica

Rekonštrukcia knižnice

Mlynská ulica

Rekonštrukcia knižnice

Obnovený priechod pre chodcov pri kostole

HISTÓRIA NAŠEJ OBCE – NOVODOBÁ (časť štvrtá)

VOJNY

Prvá svetová vojna zasiahla do života obce najmä svojimi dôsledkami. Mobilizácia postupne obec vyprázdňovala a v dedine zostali najmä ženy, deti a starí ľudia. Trpeli nedostatkom všetkého - jedla, petroleja aj peňazí a kostol prišiel o zvony. Ťažká doba vyústila po skončení vojny do nepokojov, ktoré ukončil až príchod československého vojska. Vo veľkej vojne zahynulo mnoho Šoporňanov. Ich počet ani dnes nie je presne známy a stále sa ozývajú pozostali. Snažíme sa zoznamy doplniť. Bojovali na oboch stranách konfliktu a záznaky sú neúplné. O zomrelých vo veľkých bitkách hovorili často iba tí, čo prežili a dnes už tu nie sú.

Druhá svetová vojna sa začala mobilizáciou a rekviráciou koní. Už v septembri 1938 do dediny prišli vojaci. Až do novembra, kedy sa po viedenskej arbitráži ustálila hranica medzi slovenským územím a časťou odstúpenou Maďarsku, bola obec prechodnou stanicou rôznych vojenských útvarov. Hranica viedla územím medzi Šoporňou a Dlhou na Váhom. V tom istom mesiaci sa vrátili domov aj mobilizovaní muži a situácia sa upokojila. Až na drobné výnimky bola pokojná až roku 1944. Vtedy vojnu pripomenuli nálety amerických lietadiel. Na Zajarčí zhodili dve bomby. Prvé náznaky priblíženia frontu do obce prišli v decembri 1944 a to návratom vojakov – tentokrát nemeckých. Odišli až po prechode frontovej línie na Veľkú noc roku 1945. Situácia si vyžiadala životy na všetkých stranách. Zomreli vojaci, dedinčania aj deportovaní židia. Vojna sa skončila. Zanechala prázdne miesta pri stoloch a pripomenula sa ešte viackrát - šiestimi mladými životmi pri neopatrnej manipulácii s muníciou v roku 1945 či v roku 1963, kedy pripravila o zrak deviataka Jozefa Rojku. Napriek tomu koniec priniesol úľavu.

ROZVOJ

Po druhej svetovej vojne začal život tunajšieho poľnohospodára meniť. Za prácou ľudia odchádzali najmä do Čiech. V Šoporni vzniklo strojové družstvo. Pôvodná myšlienka vyplynula z nevyhnutnosti pomáhať roľníkom v obci pri strojovom obrábaní pôdy. Gazdovia sami financie na zakúpenie mechanizačných prostriedkov nemali a preto mnohí túto myšlienku uvítali. Napriek tomu zakladanie JRD nebolo ľahké a pôdy sa ľudia nevzdávali radi. Pri rozorávaní brázd vládla nervozita na oboch stranách. Postupne sa však stalo členmi družstva 365 roľníkov.

Dňa 1. 1. 1973 prišlo k zlúčeniu JRD „Šoporňa, Šintava a Vinohrady a družstvo dostalo názov „JRD Víťazný február so sídlom v Šoporni“. Charakter obce bol čisto poľnohospodársky a v tej dobe mala 4237 obyvateľov. Ekonomicky aktívnych bolo 1953 ľudí, z toho mimo obce pracovalo 1289 občanov. Z hľadiska životnej úrovne našich občanov bola obec hodnotená pozitívne. 51 domácností malo kúpeľňu alebo sprchovací kút, 659 domácností vodovod, 400 domácností plynový prípojk v byte a 385 domácností ústredné, etážové kúrenie. 1110 domácností malo chladničku, 82 domácností práčku, 43 domácností farebný televízor a 1005 čiernobiely televízor, 111 domácností motocykel a 304 osobný automobil. V obci bolo nákupné stredisko, v ktorom boli umiestnené potraviny, mäso, obuv, galantéria, metrový a kusový textil a odevy. Ďalej tu boli predajňa priemyselného tovaru, dve predajne potravín, mlieka, predajňa mäsa, lahôdky, papierníctvo, bazár, reštaurácia Váh a pohostinstvo. Aj takto sa v minulosti de-

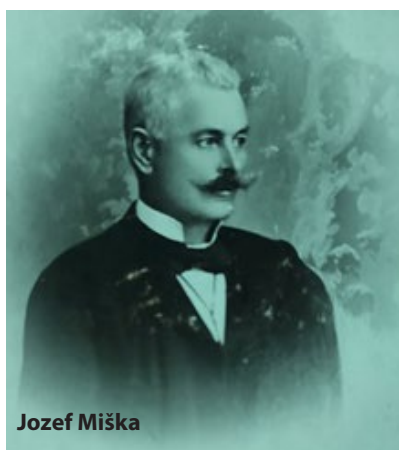
klarovala prosperita. Získať dnes takéto údaje o zložení obyvateľstva by bolo nemožné.

MEDICÍNA

Ešte počas prvej svetovej vojny patrila Šoporňa k obvodu lekára v Močenku. Bol ním MUDr. Štefan Ružička. V roku 1924 vykonal v Šoporni očkovanie proti kiahňam a viedol prednášky o tuberkulóze. V roku 1933 ochorelo veľa detí na záškrt. Školské lavice boli poplprázdné. Lekáreň v Šoporni v tej dobe nebola. Občania využívali lekárenskú službu v Močenku a v Seredi. Úmrtnosť detí bola vysoká, priemerný vek pomerne nízky a zomieralo sa na rôzne choroby. Za dôvod bolo považované aj to, že obec nemala vlastného lekára. Ženy rodili doma, pomáhali im pôrodné baby.

V roku 1949 obec odkúpila dom od vdovy po notárovi Gášpárovi so zámerom zriadiť v ňom lekársku ambulanciu. V tomto roku začal v obci pôsobiť ako obvodný lekár MUDr. Karol Polák. Jedným z jeho prvých opatrení bolo zriadenie poradne pre matky a kojenčov. Úmrtnosť detí sa podstatne znížila. Postupne sa zlepšila situácia aj v zdravotnom stave občanov. Prvá lekáreň bola zriadená v dome Františka Kaduca v roku 1951, ale onedlho ju museli uvoľniť pre žandársku stanicu. Lekáreň sa preto presťahovala do obytných budov majera. Prvú zubnú ambulanciu zriadili v priestoroch MNV v roku 1958. V roku 1965 prebudovali obecný dom na zdravotnícke účely. Premiestnili sem ambulanciu obvodného lekára, detského lekára a zubnú ambulanciu. S budovaním zdravotného strediska však začala obec MNV až v osemdesiatych rokoch. Stredisko spolu s lekárnou dali do užívania začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia.

ŠKOLSTVO

Jozef Miška

Zo starých listín vyplýva, že obec mala jednotriednu školu už v 15. storočí. Z čias reformácie sa zachovala stručná správa, že tunajšia stará katolícka škola a fara boli zničené. Škola sa nachádzala v areáli pri kostole z druhej strany ulice. V pôvodnej škole bol okrem učebne aj byt pre organistu – izba, kuchyňa, komora, pivnica a maštal. Učebňa bola úzka a tmavá. Deti sedeli na laviciach vedľa dlhých stolov. Učili sa z kalendárov a modlitebných knížiek. Pôvodným cieľom školy bolo naučiť deti čítať. Písať sa deti učili až neskôršie. V tomto období nebola povinná školská dochádzka a školu navštevoval obmedzený počet prihlásených detí. Rodičia platili školné rektorovi vo forme peňazí a naturálií.

Ani zákon o povinnej školskej dochádzke zavedený v roku 1774 sa nedodržiaval dôsledne. Ak bola doma robota, rodičia deti do školy neposielali. Povinnosťou triviálnej školy bolo naučiť deti čítať, písať a rátať. Vyučovalo sa po slovensky. V roku 1850 vrchnosť nariadila po-

staviť dve učebné miestnosti. V roku 1851 mala Šoporňa 138 žiakov a počet obyvateľov bol 2449. Vzhľadom na rast počtu žiakov v roku 1870 dve triedy už nestačili, preto sa obec rozhodla rozšíriť školu o ďalšie dve učebne. Odkúpila bývalú kasáreň. Prestavbou sa škola získala ďalšie dve triedy, byt pre učiteľa – organistu a izbu na bývanie učiteľov. Vzadu vo dvore boli hospodárske staviská. Majiteľom školy bola obec. Postupne bolo školopovinných až detí 517, z toho v škole každodennej 354 a v škole zvanej nedeľná 163.

V čase pomäďarčovania bola vyučovacou rečou maďarčina a v tom čase vznikla aj Óvoda, ktorá pripravovala deti na školu v maďarskom jazyku. V obci sa však v zbore vždy našli učitelia, ktorí podporovali národnostné zmýšľanie a viedli deti k slovenčine ako napr. Jozef Miška. Situácia sa upravila až vznikom československého štátu a prechod na vyučovanie v slovenčine bol bezproblémový.

Alexander Grill, ktorý ostal v pamäti šoporňanov ako „pán správca“, bol tunajší učiteľ. Začínal ako pomocný a od roku 1929 sa stal riadnym učiteľom. Prvého septembra 1932 ho vymenovali za správcu ľudovej školy. Celý život sa zasadzoval o vzdelávanie aj vysielanie detí do kvalitného učenia či škôl, podporou divadelníctva, prácou v spolkoch či urbáriáte. Dlhé roky viedol obecnú kroniku a najmä z jeho zápisov dnes čerpáme informácie o bežnom živote u nás. Bol nesporné významnou osobnosťou Šoporne.

Stará škola

KULTÚRA

V roku 1925 založili v Šoporni divadelný krúžok učitelia zo školy. V roku 1926 odohrali Urbánkovu hru Rozmarín. Aj na tento podnik vznikol Spolok divadelných ochotníkov, ktorý mal v roku 1927 dvadsaťsedem členov. V roku 1937 sa začlenil do Združenia katolíckej mládeže, čím sa však divadelnícka éra neskončila. Ochotníci predstavili v priebehu rokov mnoho spracovaní, medzi ktoré patrila dokonca aj opereta Ej, horička zelená. Naši ochotníci vychovali aj Františka Kabrhela, neskoršieho člena Nitrianskeho krajového múzea (dnes DAB Nitra). Ochotnícke predstavenia boli obohatením kultúrneho života ešte aj začiatkom 70-tych rokov. V roku 1970 vznikol aj detský divadelný súbor, ktorý v roku 1973 reprezentoval západoslovenský kraj na celoštátnej prehliadke detských divadelných súborov.

Počiatky folklórneho súboru u nás sú v roku 1964, kedy vznikol súbor Šoporňanka pod vedením Magdalény Čutríkovej a dychovky pod vedením Jozefa Ščípu. Súbor absolvoval stovky vystúpení a množstvo úspešných súťažných prehliadok. Predstavenie „Priadky a páračky“ malo až 50 účinkujúcich. Po roku 1985 súbor prestal v pôvodnej podobe existovať a jeho vtedajšia vedúca Emília Lipovská založila detskú folklórnu skupinu Malá Šoporňanka. Na tejto tradícii vznikol v roku 2000 detský súbor Važinka a neskôr súbor dospelých spevákov Važina pod vedením Jozefa Búrana, ktoré obec a jej tradície úspešne prezentujú dodnes. Rovnako ako Klub paličkovanej čipky, ktorý šíri povedomie o zručnosti našich žien.

Folklór prepája minulosť s prítomnosťou. Tak ako nás s našimi

Materská škola na Majeri

predkami spája zem a rieka, ktorá už storočia poskytuje ľuďom obživu aj zábavu. Dnes, v čase ohrozenia pandémie, je viac času obzrieť sa a zároveň si uvedomiť, že napriek všetkému dnes máme omnoho lepšie podmienky sa so vzniknutou situáciou popasovať. Napriek všetkému netreba zabúdať na spolupatričnosť, vzájomnú pomoc a toleranciu, ktorá pomáhala ľuďom prežiť všetky časy a všetky situácie. Generácie ľudí pred nami tu žili, pracovali a mreli. A mnohí z nich tu nechali po sebe kus odkazu, ktorý sa niesol každou ďalšou generáciou až k nám. Je to zároveň aj výzva pre nás všetkým. Zanechajme po sebe to najlepšie čo v nás je. Zabudnime na hádky a spory, ktoré v plynutí času strácajú na význame. Nech generácie, ktoré prídu po nás majú na čom stavať. Napokon – sú to naše deti, vnúčatá a pravnúčatá.

Alena Švecová

Zdroje:

Kroniky obce Šoporňa a ďalšie archíválne obce Šoporňa
Ľudovít Čutrík: Šoporňa - minulosť a súčasnosť 1251-2001

Literatúra

Ľudovít Čutrík, Jozef Čižmárik, Rudolf Čižmárik, Oľga Danglová, Titus Kolník, Michal Valúšek, Ladislav Ťažký: Šoporňa minulosť a súčasnosť 1251 – 2001 (vydalo REMEDIUM 2001). s.103,105.106
Filter pre vyhľadávanie tehelní - LATERÁRIUS
<http://www.laterarius.sk> › stranky › supis-tehelní

Divadelný súbor

ZHODNOTENIE POL SEZÓNY 2021/2022 ŠK ŠOPORŇA

Prípravka ŠK odohrala sezónu súťaží, kde jej konkurovalo 13 družstiev z okolitých dedín. Naše nádeje sa úspešne popasovali so sezónou a budú zimovať na krásnom 3. mieste. Poďakovanie patrí trénerskej dvojici Rastislav Hipš a Miloš Kabát za odvedenú prácu, pri ktorej hráčom vstúpili do základov futbalu a motivovali ich k dobrému prejavu celého tímu. Mladších žiakov sa ujal Miroslav Korec, prebral ich v dosť oklieštenom stave (na prvom tréningu ich bolo asi 7). Miro na tom popracoval a zrazu nevedel, kde mu hlava stojí, keď už po mesiaci svojho pôsobenia mal v tíme 16 hráčov. Na škodu je len veľmi slabá obsadenosť okresnej súťaže mladších žiakov. Za sezónu odohrali len 6 súťažných zápasov. Aj napriek tomu dokázali hrať pekný futbal a ukázali, že vedú vytvoriť skvelú partiu.

Starší žiaci ŠK Šoporňa odohrali sezónu v okresnej súťaži excelentne. Trénerom je už tradične Róbert Rajčo, ktorý svojím zameraným prístupom prispieval k fungovaniu tohto družstva. Chalani a jedna baba, ktorá vždy patrila k oporám na ihrisku, súperom nič nedarovali. Odohrali 9 súťažných zápasov s impozantným skóre 105:6 a bez prehry obsadili 1. priečku. Hrali aj niekoľko prípravných stretnutí s tímami z vyšších súťaží a všetky zvládli víťazne. To znamená, že nám v klube rastie silná generácia, ktorá bude úspešne reprezentovať ŠK Šoporňa

aj v budúcnosti.

Dorast ŠK Šoporňa absolvoval tradične súťažný ročník v 5.lige JUH. Pri kormidle je Martin Slíž, ktorý stmelil dorastencov do dobrej partie. Tréningy chalanov bavili, chodili v hojnom počte, čo sa odzrkadilo aj na výkonoch. Tréner je vyznávač Liverpoolského štýlu futbalu: raz si hore a raz dole, smiech. Na škodu je nízky počet účastníkov v súťaži - len 8.

A - mužstvo ŠK Šoporňa pred sezónou 2021/2022 zasiahla nečakaná zmena, odišiel tréner a nepodarilo sa za tak krátku dobu nájsť adekvátnu náhradu.

Tak som sa chalanov ujal ja a nadviazal som na prácu predošlého trénera. Sezóna sa vyvíjala priaznivo, zvládli sme ťažké zápasy, škoda len jedného v Čenkovciach, kde sme domácim podarovali 3 body. Od 11. septembra dokázali chalani vyhrať všetkých zvyšných 10 zápasov jesene so skóre 35:4. Aj preto im zaslúžene patrí 1. priečka po jesennej časti.

Moje poďakovanie patrí starostovi obce Mgr. Adriánovi Machovi za podporu činnosti klubu, taktiež zamestnancom obecného úradu pri zabezpečovaní domácich súťažných stretnutí a v neposlednom rade aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa podieľajú na činnosti ŠK Šoporňa.

Mgr. Stanislav Rosypal

OSLAVA 100. NARODENÍN

Deň 19.09.2021 bol pre našu obec, ako aj pre našu milú občaniku nezbuditeľným dňom, pretože pani Mária Kišová presne pred 100 rokmi prišla na tento svet. Toto krásne jubileum sa rodina pani Márie Kišovej rozhodla urobiť na jej počesť rodinnú oslavu v Kultúrnom dome v sále obecného úradu. Starosta obce, pri tak veľmi vzácnej príležitosti oslávenkyňu nečakane prekvapil priamo počas oslavy.

**Vďaka Bohu za tie krásne roky
nech aj naďalej vedú Vaše kroky.
Božia milosť nech Vás chráni,
nech splní každé z Vašich priání.**

Text tohto krásneho vinšu zdobil slávnostnú tortu, ktorú venoval pán starosta oslávenkyňi. Okrem iného jej samozrejme v mene svojom

a v mene celého obecného úradu srdečne zagrataloval a pani Mária Kišová sa podpísala slávnostne do pamätnej knihy obce. To však nebolo všetko. Súčasťou prekvapenia bolo aj vystúpenie detského folklórneho súboru Vážinka, spevackej skupiny Vážina, s ktorou si pani Mária Kišová zaspievala aj svoju obľúbenú pieseň. Ešte stále si rada zaspieva a na krásne chvíle zo svojej mladosti rada spomína. Vo svojom živote zažila, tak ako ona povedala pekné aj zlé chvíle, ale aj napriek tomu srší optimizmom, láskou a pokorou. Keďže išlo o výnimočné jubileum pozvaná bola aj televízia Krea, ktorá vzácne chvíle z oslavy zdokumentovala.

Náš život sa podobá knihe. Múdry človek premýšľa pri jej čítaní, pretože vie, že ju môže čítať iba raz. Vaše krásne okružle 100 ročné jubileum je malým zastavením pri jej čítaní.

Prajeme Vám, aby ste ju aj v budúcnosti vždy čítali s láskou, získanou životnou múdrosťou a rozvahou. Potom všetko, čo do nej vpíšete, zostane v srdciach Vašich najbližších a budete si môcť povedať, že Váš život stál za to, pretože ste ho žili pre ostatných.

Prajeme telu zdravie, pokoj do srdca a radosť do života.

Mgr. Katarína Búranová

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Mária Kundalová (93)

Mária Holubanská (90)

Zlatica Brestovská (92)

Verona Blahová (91)

Narodili sa:

Filip Kohary, Adela Cáderová, Lucia Miklovičová, Dávid Machariaš, Kristína Machariašová, Tereza Tvrdoňová, Andrea Šmátralová, Richard Kišš, Ema Zaujecová, Andrej Takáč, Ria Šimonovičová, Matej Marcinkech, Rebeka Vohláriková,

Jubilanti 80 – roční:

Mária Poláčeková, Ľudmila Gagová, Elena Andrisová, Anna Blažeková, Jozef Ruta, Sidonia Práznovská, Mária Petrášová,

Jubilanti 90 a viac roční:

Apolónia Šmátralová, Verona Blahová, Anna Kováčiková, Mária Kišová, Zlatica Brestovská, Anna Blaho-Ščipová.

Opustili nás:

Jaroslav Čerňanský - 70
Hermína Machová - 88
Anna Korytárová - 67
Viliam Podbehlý - 78
Janka Krchová - 84
Peter Hindický - 89
Helena Urbanová - 69
Viliam Kováčik - 69
Gizka Šmátralová - 86
Helena Törökóvá - 72
Ľudovít Pišely - 70
Miroslav Horák - 67

ZVOZ ODPADOV

Január 2022

smeti	03.01. a 04.01.	17.01. a 18.01.	31.01.
plasty	05.01.		
papier/tetrapaky	2. týždeň		
bio – zelený odpad		11.01.	25.01.

Február 2022

smeti	01.02.	14.03. a 15.03.	28.02.
plasty		02.02.	
papier/tetrapaky	5. týždeň		
bio – zelený odpad	08.02.		22.02.

Marec 2022

smeti	01.03.	14.03. a 15.03.	28.03. a 29.03
plasty	02.03.		30.03.
papier/tetrapaky	09. týždeň		
bio – zelený odpad	08.03.		22.03.

Zvoz odpadov sa uskutočňuje od 6.00 hodiny.

ZBERNÝ DVOR

OTVÁRACIE HODINY ZBERNÝ DVOR

	apríl - október	november - marec
Pondelok	zatvorené	zatvorené
Utorok	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Streda	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Štvrtok	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Piatok	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Sobota	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Nedeľa	zatvorené	zatvorené
Štátne sviatky – ZATVORENÉ		

Telefónne čísla obecného úradu

starosta	0908 436 660
prednosta	0908 772 932
sekretariát	0940 633 914
matrika	0940 633 916
sociálne	0940 633 919
dane a poplatky	0940 633 920
TKO	0940 633 921
stavebné	0940 633 922
knižnica	0940 633 923
údržba	0940 633 924/25
vývoz septikov na ČOV	
p. Masaryk	0905 920 996
p. Sopúch	0905 413 000
p. Dubravec	0910 163 074

Dôležité telefónne čísla

Centrálny záchranný systém	112
Polícia	158
Rýchla zdravotná pomoc	155
Hasiči	150
Plynári	info linka: 0850 111 363, poruchy: 0850 111 727
Elektrikári	info linka: 0850 111 555, poruchy: 0800 111 567
Vodári	031 773 7555, 0902 957 814
Ambulancia všeob. lekára	031 7874 234
Ambulancia detského lekára	031 7874 132
Zubná ambulancia	031 7874 128
Lekáreň	031 5501 204
Fara	031 7874 121
Slovenská pošta	031 7874 125
Správca cintorína	0904 528 462

Šopornianske noviny

vydáva:

Obecný úrad Šoporňa (925 52 Šoporňa)

Registračné číslo: EV 3584/09

ISSN 1339-5386

IČO vydavateľa: 00 306 207

E-mail: starosta@soporna.sk

Šéfredaktor: PaedDr. Jozef Búran

Redakčná rada: Veronika Plešová,

PaedDr. Eva Kabrhelová, Mgr. Miroslava

Baranová, Mgr. Adrián Macho

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky. Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

Ďalej oznamuje všetkým svojim prispievateľom, že príspevky prijímame výhradne na pamäťovom médiu, CD alebo USB pamäťový kľúč a taktiež e-mailovou poštou na adresu: kniznica@soporna.sk

Vychádza 4-krát ročne. Expedícia do domácností po jednom výtlačku zdarma.

